

GANADERÍA PARLERO SC (VALDÉS. ASTURIAS)

Diego Bueno, no centro, xunto á súa muller, María Fernández; os seus pais, José Luis Bueno e María Concepción Pérez; o seu fillo, Hugo, e a súa sobriña, Daniela

Pioneiros en apostar polo muxido robotizado

Cando ninguén muxía con robot, nin en Asturias nin en case no resto do país, en Parlero estaban convencidos de que o sistema funcionaría e deron os pasos oportunos para conseguir poñer en marcha a súa idea. Viaxamos a Valdés para saber como foron eses inicios e coñecer todos os detalles desta gandería familiar, que, ademais de traballar con frisonas, se lanzou á raza parda e á asturiana de la montaña.

Localización: Valdés (Asturias)
Propietarios: José Luis Bueno, María Concepción Pérez e Diego Bueno
N.º total de animais: 250
Vacas en muxido: 122
Media de produción: 36 l/vaca/día
Porcentaxe de graxa: 3,70 %
Porcentaxe de proteína: 3,33 %
RCS: 230.000 cél./ml
Cualificación morfolóxica: 83,45 puntos
ICO: 3.215
Superficie agrícola: 63 ha
Venda do leite: Central Lechera Asturiana

Os avós de Diego Bueno foron os primeiros en mergullarse no mundo da gandería coa raza asturiana de los valles e a holstein. No ano 1991 os seus pais, José Luis Bueno e María Concepción Pérez, decidiron quedar coas, apenas 20, vacas de leite que tiñan e desde ese momento comezou o crecemento da Ganadería Parlero SC.

Aos poucos foron aumentando o número de animais e en 2002, cando Diego tomou a firme decisión de que quedaría na granxa, construíron as naves novas. A súa incorporación foi efectiva en 2004, pero era unha idea que tivo desde moi novo: “Sem-

pre me gustou a gandería, desde pequeno tiven gusto polos animais. Con tan só 4 ou 5 anos empecei a ir co meu avó aos concursos de asturiana dos vales e ata hoxe”.

As instalacións actuais de Parlero escóndense nun pequeno val entre os montes de Boronas, lugar da parroquia de Otur, no concello asturiano de Valdés, onde Diego e os seus pais, coa axuda dun empregado, manteñen un total de 250 animais.

Con 122 vacas en muxido, 18 secas e 110 xatas e xovencas están a lograr unhas cifras de produción duns 36 litros ao día por vaca, con 3,70 % de graxa e 3,33 % de proteína. “Estas medias teñen base na produción de forraxe que temos, pois non compramos ningún tipo de forraxe externa, só damos millo, herba, palla e algo de penso”, subliña Diego.

Xusto antes de 2009 estaban a enviarlle o leite a Pascual, pero a empresa comunicoulles que deixaría a recollida pola súa zona e tiveron que

GANADERÍA PARLERO SC (VALDÉS. ASTURIAS)

Diego Bueno, no centro, xunto á súa muller, María Fernández; os seus pais, José Luis Bueno e María Concepción Pérez; o seu fillo, Hugo, e a súa sobriña, Daniela

Pioneiros en apostar polo muxido robotizado

Cando ninguén muxía con robot, nin en Asturias nin en case no resto do país, en Parlero estaban convencidos de que o sistema funcionaría e deron os pasos oportunos para conseguir poñer en marcha a súa idea. Viaxamos a Valdés para saber como foron eses inicios e coñecer todos os detalles desta gandería familiar, que, ademais de traballar con frisonas, se lanzou á raza parda e á asturiana de la montaña.

Localización: Valdés (Asturias)
Propietarios: José Luis Bueno, María Concepción Pérez e Diego Bueno
N.º total de animais: 250
Vacas en muxido: 122
Media de produción: 36 l/vaca/día
Porcentaxe de graxa: 3,70 %
Porcentaxe de proteína: 3,33 %
RCS: 230.000 cél./ml
Cualificación morfolóxica: 83,45 puntos
ICO: 3.215
Superficie agrícola: 63 ha
Venda do leite: Central Lechera Asturiana

Os avós de Diego Bueno foron os primeiros en mergullarse no mundo da gandería coa raza asturiana de los valles e a holstein. No ano 1991 os seus pais, José Luis Bueno e María Concepción Pérez, decidiron quedar coas, apenas 20, vacas de leite que tiñan e desde ese momento comezou o crecemento da Ganadería Parlero SC.

Aos poucos foron aumentando o número de animais e en 2002, cando Diego tomou a firme decisión de que quedaría na granxa, construíron as naves novas. A súa incorporación foi efectiva en 2004, pero era unha idea que tivo desde moi novo: “Sem-

pre me gustou a gandería, desde pequeno tiven gusto polos animais. Con tan só 4 ou 5 anos empecei a ir co meu avó aos concursos de asturiana dos vales e ata hoxe”.

As instalacións actuais de Parlero escóndense nun pequeno val entre os montes de Boronas, lugar da parroquia de Otur, no concello asturiano de Valdés, onde Diego e os seus pais, coa axuda dun empregado, manteñen un total de 250 animais.

Con 122 vacas en muxido, 18 secas e 110 xatas e xovencas están a lograr unhas cifras de produción duns 36 litros ao día por vaca, con 3,70 % de graxa e 3,33 % de proteína. “Estas medias teñen base na produción de forraxe que temos, pois non compramos ningún tipo de forraxe externa, só damos millo, herba, palla e algo de penso”, subliña Diego.

Xusto antes de 2009 estaban a enviarlle o leite a Pascual, pero a empresa comunicoulles que deixaría a recollida pola súa zona e tiveron que

Instalacións da granxa a vista de paxaro

► “CON TAN SÓ 4 OU 5 ANOS EMPECEI A IR CO MEU AVÓ AOS CONCURSOS DE ASTURIANA DE LOS VALLES E ATA HOXE”

darlle solución rápida a esta noticia. “A miña avoa –explica o gandeiro– era socia fundadora de Central Lechera Asturiana e, aínda que se xubilou, seguía tendo o seu título como socia. Nese momento, cedulle o título ao meu pai e así comezamos en 2009 a entregarlle o leite”.

Engade que “esta empresa é, a verdade, unha garantía. Cobramos o litro de leite a 0,37 euros e ofrécenos moi bos servizos en canto a alimentación, nutrición, veterinaria, podoloxía...”.

OS ANIMAIS, EN DÚAS NAVES UNIDAS

Son dúas as naves principais de Parlero. Nunha delas están as vacas en produción, divididas en dous lotes: por unha banda, primeiro e segundo parto e, pola outra, vacas adultas. Ademais, as vacas de concurso e as recentemente paridas teñen un espazo illado, para facilitarlles unha alimentación especial e estar máis vixiadas.

Na outra nave contigua teñen a todas as vacas secas e ás xovenas a partir dos dous meses, distribuídas en grupos segundo a idade.

Moi preto das naves teñen situados os iglús individuais para os animais acabados de nacer e, á beira destes, unha instalación pequena con dous lotes colectivos nos que distribúen as xatas desde os 25 ata os 60 días.

“As vacas en produción descansan en cubículos con camas de area e toda a recría e as secas teñen cama quente de palla. Pasan aos cubículos cando están inseminadas para que se vaian adaptando a eles aos poucos”, describe Diego. Para o coidado das camas de area, móvenas e límpnanas dúas veces ao día e énchenas de area cada 15. As camas de palla vanas xestionando segundo as súas necesidades. ►►

Alta Calidad Alemana Asegurada!

NOVEDAD
CAZO DISTRIBUIDOR FORRAJE

NOVEDAD
CAZO UNIFEED

Tel. (+34) 985 634 238
Schäffer Ibérica • info@schaffer-iberica.com

www.schaffer-iberica.com

As vacas en produción teñen cubículos con camas de area

Boxes individuais onde manteñen os animais acabados de nacer ata os 25 días

Os bebedoiros de volteo están distribuídos por todas as naves e a limpeza realízase con arrobadeiras, que pasan cada tres horas.

Para as vacas en produción teñen unha fosa de xurro duns 650.000 litros e, á parte, contan con outra para a recría e as secas.

Un dos motivos de ter esta parte de animais en cama quente de palla é que todos os seus residuos se enviarán pronto a unha planta de xurros xestionada por Central Lechera Asturiana. Diego revélanos que “a planta estivo parada e agora está en proceso de arranque. Aínda que agora mesmo non estamos a enviar os residuos a esta planta, contamos comezar pronto. Creo que ten un custo un pouco elevado, por iso non nos arriscamos a enviar todo o xurro, senón parte. Hai que esperar tamén ás normativas que nos exixa a nova PAC e buscar a maneira de que saia máis económico”.

A capacidade da fosa que destinan aos animais en produción non é suficiente para todo o ano, pero afirma que “nos terreos de pasto e de cultivos podemos botalo sen problema”.

DOS PRIMEIROS ROBOTS EN ASTURIAS

Na granxa antiga contaban cunha sala de muxido en espiña de peixe de dez puntos e o problema chegou cando se decidiron a mover a sala ás naves novas que construíron no ano 2002, pois “nese momento –conta Diego– pedíannos moito diñeiro por cambiar a sala de sitio, onde muxiamos unhas 64 vacas”.

“O meu pai xa fora de viaxe a Holanda a ver robots e a decisión foi complicada. Nesta zona non había

Instalaron o primeiro robot en 2006 e o segundo, en 2009

► “A BASE DE PELEXAR, ESTABILIZÁMONOS EN 36 LITROS POR VACA E DÍA, AS VACAS DURAN MÁIS E OS HORARIOS SON MÁIS FLEXIBLES. SE NON CHEGAS ÁS 8, VÉS ÁS 9 E NON PASA NADA”

establos robotizados e os meus pais foron interesarse máis polo seu funcionamento a granxas de Portugal, de Navarra, do País Vasco... Aínda que vían que nesas ganderías funcionaban ben, a xente de aquí dicía que estabamos tolos. Nese momento a marca coa que nos puxemos en contacto non nos vendía os robots se non tiñamos distribuidor na zona e entón decidimos esperar, a ver tamén como ían funcionando”, lembra.

Durante un tempo, os pais de Diego seguiron muxindo na sala, que finalmente non moveron de sitio, e durante unha visita dunha comercial de seme, Lidia Entrecanales, faláron dos

seus plans de muxido con robot e dos inconvenientes que se lles cruzaban no camiño por non haber distribución na súa comarca.

“Lidia comentoulles que o seu irmán Telmo podería estar interesado no tema e así comezou todo –asevera Diego–. Na seguinte feira de Silleda, os meus pais, xunto a outro grupo de gandeiros, compraron o robot e Telmo Entrecanales deu os primeiros pasos do que agora coñecemos como Lely Center Los Corrales”.

Tras a compra, o primeiro dos robots de Ganadería Parlero SC instalouse no ano 2006 e foi dos primeiros robots de muxido de Asturias. ►►

PROCROSS

MONTBELIARDE / HOLSTEIN / VIKINGRED
VIKINGRED / HOLSTEIN / MONTBELIARDE

SISTEMA DE CRUZAMIENTO DE 3 RAZAS

RENTABILIDAD
VITALICIA

+33%

PRODUCCIÓN
GRASA +
PROTEÍNA

COSTES
TRATAMIENTOS
DE SALUD

-26%

DÍAS
LONGEVIDAD

+147

REDUCCIÓN DE LA
MORTINATALIDAD

* Estudio de 10 años dirigido por la Universidad de Minnesota.
Resultados confirmados por el Journal of Dairy Science.

Global Genetics Galicia
Teléfono: 619 760 916
galicia@globalgenetics.es

procross.info

Global Genetics
P.N. Európolis C/Londres 29A
28232 Las Rozas, Madrid
global@globalgenetics.es

Lote de próximas ao parto con camas de palla

Vacas de concurso e recentemente paridas, con alimentación especial

A decisión de adquirir o robot foi complexa e os inicios non quedaron atrás: “Lembro un comezo bastante difícil –explica–, porque non tiñamos experiencia e para Telmo tamén era todo novo. A base de pelexar, el converteuse en todo un profesional e nós empezamos a notar os cambios”.

Melloras na produción e no manexo das vacas e unha maior flexibilidade no traballo diario son algunhas das vantaxes que máis valoran. Segundo relata Diego, “estabilizámonos nunha media de 36 litros por vaca e día, as vacas empezaron a durar máis e os horarios son máis flexibles. Se non chegas ás 8, vés ás 9 e non pasa nada”.

Despois de tanto esforzo, Diego, José Luis e María Concepción recolleron os froitos de tantos anos de traballo e decidiron dar un paso máis: crecer en número de animais para cubrir un segundo robot, que chegou no ano 2009.

ALIMENTACIÓN

Cada mañá preparan co seu carro mesturador unha ración única para as vacas en produción, que se compón de 28 kg de silo de millo, 11 kg de silo de herba, 7,5 kg de penso e 700 gramos de palla. “A maiores –engade Diego– toman unha media de 4,5 kg de penso granulado para punteo no robot”. Calculan que o custo por día e vaca anda polos 5,50 euros.

Para as vacas secas e xovencas a partir dos oito meses elaboran outra

Todas as forraxes son propias e ensilan as súas producións en trinchéiras

► CALCULAN QUE O CUSTO DA RACIÓN DE PRODUCCIÓN POR DÍA E VACA ANDA POLOS 5,50 EUROS

ración con 7 kg de silo de herba, 3,5 kg de silo de millo e 3 kg de palla de cebada, ao que suman 2 kg pola mañá e outros 2 kg pola tarde de penso de punteo, que lles proporcionan manualmente no corredor de alimentación.

As xatas en Parlero toman leite ata os 60 días máis ou menos, que son destetadas, e a partir dos 45 días comezan a tomar un penso de arranque en copos cunha achega pequena de forraxe. “A partir da desteta –explica Diego– toman penso a discreción e boa forraxe ata os 4 meses. Desde aí, empezamos unha dieta a base de penso e forraxe, adoita ser avea ou herba seca en función da disposición. O acceso a auga comeza xa desde o primeiro día”.

AS FORRAXES, PROPIAS

Tanto o millo como a herba utilizados na alimentación dos seus animais son produto de cultivos que xestionan eles mesmos.

Para iso, traballan un total de 63 ha de superficie agrícola. “Dedicamos 40 ha a rotación de raigrás e millo e o resto, só para herba” apunta Diego.

Case todas as fincas están preto da granxa, as máis afastadas atópanse a 11 km. “Esta é unha zona con moita carga gandeira –recoñece– e non hai moita superficie dispoñible. Ademais, nalgúns non adoitamos sementar millo polo exceso de pendente. Iso si, facemos todo nós, menos a colleita e ensilado final, que o encargamos a Campoastur”. ►►

BAUER

Lider mundial en equipos de gestión de purín

- Separadores de diferentes rendimientos
- Separador Green Bedding (<36%MS)
- Bombas y agitadores eléctricos
- Batidores de tractor

Unidad de recuperación de camas - BRU

- Capacidad de 8 a 48 m³ al día
- Temperatura real del proceso de 55-70°C
- Reduce hasta el 99% de patógenos
- Hasta 42% de materia seca

Varios equipos funcionando desde 2019

farming
agrícola

BAUER

FOR A GREEN WORLD

Farming Coruña
Lugar Campoduro - Céltigos N-634 km.687
15686 - Frades

Telf. 881 254 681

administracioncoruna@farming-agricola.com

www.farmingagricola.com

► “AS PARDAS ADÁPTANSE MOI BEN ÁS GRANXAS, SOPORTAN MOITO A CALOR, ASIMILAN MOI BEN AS FORRAXES E TEÑEN MOI BO RENDEMENTO QUEIXEIRO”

Sementan canto antes, dependendo do clima, e axustados a tres ciclos: “Nas terras máis húmidas botamos ciclos máis curtos e logo, segundo imos sementando, utilizamos ciclo medio ou longo”. Están a lograr unha media por ano e hectárea de 44.000 kg.

En canto á produción de herba, descartan as mesturas con trevos e quedan con raigrases porque, en canto o clima llo permite, fertilizan con xurro e aseguran que “así, os trevos quéimanse”. De herba, concretamente de raigrás tetraploide híbrido, realizan un corte ao ano, co que conseguen un rendemento de 10.500 kg de materia seca/ha.

Para todos os labores de campo que realizan contan con “tres tractores, unha cuba, unha manipuladora telescópica, todo o necesario para a forraxe –enumera Diego–, segadora, extendedora, fileiradora, remolque, rotoempacadora e encintadora, e todo o preciso para o laboreo, arado, grade, grade rápida, sementadora de

milho, tren de sementeira, pulverizadora arrastrado con GPS e rozadoras”.

DATOS REPRODUTIVOS E XENÉTICA

Inseminan as xatas aos 13 ou 14 meses, en función da súa condición corporal, a media de inseminacións por preñez anda en 1,8 para xovencas e en 2,8 para vacas, o intervalo entre partos é de 423 días e a media de número de partos do rabaño mantense ao redor dos 2,5.

Para a detección de celos incorporaron hai catro anos os colares de identificación, que, ademais, lles achegan datos da ruminación. “Os robots non traían este sistema, pero fomos incorporando tecnoloxía en función das nosas necesidades”, di Diego.

“É un sistema que está moi ben –continúa–, se dubidas dun celo dunha vaca, vas ao computador e confirmache se está ou non está. Asegúrate. Tentamos inseminar a celo visto os primeiros 65 días e logo, a partir de aí, empezamos con sincronización. Os datos de ruminación que nos

facilita axúdannos a adiantarnos a problemas. Cando te avisa de algo, xa tomas medidas”.

Á hora de seleccionar os touros para as inseminacións, decántanse “un 50 % por touros probados e outro 50 % por sementais xenómicos. Non aposto –segundo Diego– por ningún dos dous, cada sistema ten as súas vantaxes e os seus inconvenientes”.

Entre os criterios que máis peso teñen na súa elección atópanse ubre, patas, taxa de preñez das fillas (DPR) e trazos de saúde e confían moito no traballo de Ascol, centro ao que compran un 65 % das doses que necesitan.

“Utilizamos seme sexado en xovencas e en vacas con moito valor durante as dúas primeiras inseminacións; se non quedan preñadas, ímonos a convencional. Para o resto –detalla– usamos todo convencional e para as que queremos descartar, cruzamento con carne, que supón máis ou menos un 10 ou 15 % do total do seme co que traballamos”.

Con todo, teñen unha media ICO de 3.215 e na última cualificación morfolóxica, realizada no mes de maio, obtiveron unha media de 83,45 puntos. ►►

Alfalfa de secano e regadío

Mesturas Forraxeiras

Gama SPEEDYLMIX, 6 tipos de pradeiras
anuais de sega ou pastoreo

Gama PLURIMIX, 4 tipos de pradeiras
perennes para secanos frescos

Gama REGMIX, 3 tipos de pradeiras
perennes de regadío

Gama SECMIX, 2 tipos de pradeiras
perennes para secano

Alfalfa SAN ISIDRO, elevada produ-
ción, gran perenidade, secano ou regadío

VICTORIA, a Alfalfa mellorada, para
secano ou regadío

Alfalfa TIERRA DE CAMPOS, rústica
e adaptada ao secano

► “OS GANDEIROS CADA VEZ TEMOS QUE TRABALLAR MÁIS PARA CONSEGUIR OBTER O MESMO RENDEMENTO”

FAMILIA “CONCURSEIRA”

A familia Bueno Pérez, tanto Diego coma os seus pais, son asiduos participantes dos concursos da raza frisona. É común ver os seus animais nas pistas máis coñecidas de Asturias e tamén fóra das súas fronteiras.

“Nos concursos iniciéime co meu avó —fai memoria Diego—, coa raza asturiana de los valles e coa frisona comecei a ir máis tarde, polo ano 2007. Recordo que o primeiro ao que fomos foi en Otur e desde esa ata o día de hoxe. Tentamos estar nos concursos de Asturias e no Nacional. Tamén participamos algunha vez en Silleda e mesmo fomos algún ano a Italia”.

Unha das vacas máis coñecidas da gandería foi Parlero Bradnick Chavela. “Sempre que saía á pista, quedaba ben”, conta Diego. Alzouse como vaca gran campiona no concurso de Tineo en 2017.

Diego, José Luis e María Concepción, con Parlero Bradnick Chavela en Tineo

APOSTA POLA RAZA PARDA E A CASINA

Ademais da raza holstein, que supón a gran maioría do seu rabaño, Diego apostou desde hai uns anos por incorporar á súa explotación vacas pardas ou, o que é o mesmo, raza brown swiss.

É membro da directiva da Asociación de Ganaderos de la Raza Parda (Arapar) e nota como “son animais que se adaptan moi ben ás granxas, soportan moito a calor, asimilan moi ben as forraxes e teñen moi bo rendemento queixeiro”.

As dúas razas, frisona e parda, conviven á perfección na granxa e non supoñen ningún tipo de manexo diferente. Tanto é así que Diego afirma que “adquiriremos animais de parda ata contar cunhas 15 en total”.

Así como a parda, tamén conta cunha terceira raza, a asturiana de la montaña ou casina.

Hai dous anos que se propuxeron instalar un terceiro robot, pero “os meus pais están a piques de xubilarse e non hai moita máis base territorial dispoñible”, reconece Diego, polo que para diversificar un pouco o negocio da produción de leite decidiron adentrarse no mundo da carne

e foi así como incorporaron a estes outros animais, que están a nome da súa muller, María Fernández.

Diego descríbeas como “unhas vacas moi fáciles. Están todo o ano no monte e pastan case o 100 % do ano, salvo tres meses no inverno, máis ou menos de novembro a xaneiro, que as baixamos aos pastos, polo tema do lobo e porque temos planificados os partos estacionais. Combinámolo moi ben co traballo na gandería”.

PRÓXIMOS PASOS

“O sector da produción de leite xera moito diñeiro e del vive moita xente, pero é certo que os gandeiros cada vez temos que traballar máis para conseguir obter o mesmo rendemento”, valora Diego.

Cara a finais de ano avalía comezar a vender máis xovencas e vacas paridas para vida e valora a instalación de placas solares: “Vexo ben o sistema e —destaca— máis agora co prezo que está tendo a luz”.

Na súa mirada ao futuro, asegura que polo momento non aumentarán máis o rabaño e “veremos a ver o que nos vai deparando a vida”. ■